

anstændigt Udkomme. Der blev, da Sagen første Gang kom frem i dette Thing, anført ikke eet, men flere Exempler, der ere slaaende Vidnesbyrd om, at Saadant har været Tilfældet. Derfor forekommer det mig, at vi gjerne kunne lade Sagen gaae til 2den Behandling, idetmindste saalænge Ministeriet ikke har udtalt sig imod den.

Juslitsministeren: Med Hensyn til Lovforslagets sidste Stykke forholdet det sig ganske rigtig, som det er blevet oplyst af et Par ærede Talere, at der ad administrativ Veie er skeet Annodning til Retterne og Dvirghederne om ikke at meddele de deri omhandlede Paategninger eller Tilførseler. Jeg troer, at dette i og for sig er en tilstrækkelig Afgjørelse af Sagen, da der ikke iforveien var bestemt ved Lov, at saadanne Paategninger eller Tilførseler skulde finde Sted. Der var vel en Retspraxis, der medførte, at man gav Paategning paa, hvad der blev fremlagt i Retten, men det var en Praxis, som Retten, idetmindste med nogen god Villie, meget let kunde forandre, hvorved man altsaa kunde undgaae de skadelige Virkninger, som kunde befrægtes af slike Paategninger. Der er derfor vistnok ikke nogen Nødvendighed for, at den lovgivende Magt træder til og ordner det Forhold, der omhandles i denne Lovforslagets sidste Deel. — Med Hensyn til dets første Deel skal jeg blot i Almindelighed udtale, da der allerede er blevet forhandlet saa udførligt herom, at jeg for mit Vedkommende ikke i og for sig kan finde det naturligt, at man ved Lov skulde forbyde begge vedkommende Interessere, at der indførtes noget Vidnesbyrd i Studsmaalsbogen, og jeg kan heller ikke troe, at der i høi Grad er nogen Trang dertil. De tidligere førte Forhandlinger baade her og andetsteds have idetmindste gjort det Indtryk paa mig, at der vel fra Manges Side næredes et Ønske om en Forandring i den paagjældende Lovbestemmelse, men at dette Ønske dog ikke var ganske almindeligt, og at man i alt Fald ikke var ganske paa det Nene med sig selv om, i hvilken Retning Forandringen egentlig skulde gaae. Det, der blev vedtaget paa et andet Sted og som var det, Regjeringen i alt Fald kunde være

meest stemt for, vandt ikke Tilslutning her, og det kan ogsaa gjerne være, at dets Gjennemførelse vilde være forbunden med praktiske Ulemper. Under disse Omstændigheder vil Regjeringen fra sit Standpunkt ikke kunne anbefale dette Lovforslags Indhold; en anden Sag er det, hvorvidt den vil modsætte sig det, naar Thinget desuagtet maatte finde overveiende Anledning til at vedtage det.

Rühnel: Det forekommer mig, at der efter den høitærede Juslitsministers Udtalelser kan være Grund til at lade denne Sag gaae til anden Behandling. Der kunde vistnok ogsaa stilles saadanne Endringsforslag, som kunde gjøre Forslaget mere brugeligt. Og saa jeg gaaer ud fra den Grundtanke, at der er en Trang tilstede til nogle Endringer i den gjældende Lov. Det er blevet anført, at det i Almindelighed vilde gaae ud over det gode Lynde, hvis det ikke kunde producere Vidnesbyrd, der kunde anbefale det, og at det ogsaa vilde være i Huusbondens Interesse at kunne komme til Kundskab om dets Forhold ved Hjælp af saadanne Vidnesbyrd. Det forekommer mig, at man ved at tilføie et Par Ord kunde faae en Endring, der sigtede til at naae denne Hensigt. Naar man f. Ex. vilde forbyde Tilførsel af Vidnesbyrd, naar det ikke var efter Tjenestehendets Forlangende, maatte det Lynde, der havde opført sig vel, kunne henvende sig til Huusbonden og forlange et Skudsmaal, og denne vilde da give ham et godt Vidnesbyrd. Saaledes var det gode Lynde sikret, det kunde føre det gode Skudsmaal med sig, og den, der maaskee fortjente et mindre godt Vidnesbyrd, behøvede ikke at faae dette og vilde saaledes undgaae at høre det med sig hele sit Liv igjennem. Man vilde da ikke som nu ved at blade om i Bogen muligen støde paa et eller andet tidligere Skudsmaal, der maaskee kunde for Lyndet tilintetgjøre Frugten af det gode Forhold, det siden havde lagt Bind paa at vise. Det er ikke blot de Bemærkninger, der indskrives af Retten, der skade, men ogsaa det mindre gode Vidnesbyrd, som Huusbonden maaskee i sin Tid med fuld Ret gav, vil kunne skade Lyndet. Jeg vil derfor stemme for Sagens Overgang til 2den Behandling.